

NEWSLETTER #63

(October - November / жовтень - листопад 2023)

Review of European Union Law and EU legal approximation developments and analyses

Огляд розробок у законодавстві ЄС, правовому аналізі та адаптації законодавства ЄС в Україні

Шановний читачу,

Перед Вами 63-й випуск огляду розробок у законодавстві ЄС та його правовому аналізі, а також розробок щодо адаптації законодавства ЄС в Україні. Огляд створено в рамках проекту ["Підтримка впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС" Фаза II \(Association4U II\)](#). Цей випуск охоплює період 1 жовтня – 30 листопада 2023. Ми сподіваємось, що огляд буде для Вас корисним. Ви можете висловити Ваші коментарі щодо огляду або ж долучитись до покращення та збагачення наступних випусків.

Ми висвітлюємо деякі із розробок щодня на нашому профілі у [Твіттер](#).

Команда проекту

Dear Reader,

this is the 63rd issue of the review of current, important developments in EU law, EU law analysis and EU legal approximation in Ukraine prepared in the framework of the project "Support for the Implementation of EU-Ukraine Association Agreement" Phase II (Association4U II). This issue covers the period 1 October – 30 November 2023. We hope you will find it useful. Your comments and contributions that could improve the next issues of this review are welcome.

Some developments are reflected on daily basis on a dedicated [Twitter profile](#).

Project Team

I. EUROPEAN INTEGRATION OF UKRAINE INCLUDING THE IMPLEMENTATION OF THE ASSOCIATION AGREEMENT / ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ, ВКЛЮЧАЮЧИ ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

- On November 8, 2023 the European Commission has adopted the **2023 Enlargement Package**, for the first time including Ukraine. Following the assessment of Ukraine's implementation of fundamental reforms, the European Commission has recommended the Council to start the accession negotiations with Ukraine. In particular, the European Commission underlined the substantial progress in complying with the 7 steps recommended in the European Commission Opinion on Ukraine's EU membership application, which constitute a pre-requisite for further accession talks. The Commission has also analysed the progress of transposition of EU acquis in other areas of the Ukrainian legislation. See [Ukraine 2023 Report](#) for more details. / 8 листопада 2023 року Європейська Комісія ухвалила "**Пакет щодо розширення 2023**", який вперше включає Україну. За результатами оцінки впровадження Україною фундаментальних реформ Європейська Комісія рекомендувала Раді ЄС розпочати переговори про вступ України до ЄС. Зокрема, Європейська Комісія підкреслила значний прогрес у виконанні 7 кроків Висновку Європейської Комісії щодо заявки України на членство в ЄС, які є передумовою для подальших переговорів про вступ. Комісія також проаналізувала прогрес транспозиції acquis ЄС в інші сфери українського законодавства. Детальніше див. [Доповідь 2023р. щодо України](#).
- Президент України видав [Указ №744/2023](#) "**Про деякі заходи з підготовки до переговорного процесу зі вступу України до Європейського Союзу**" від 8 листопада 2023, за яким, зокрема, Кабінету Міністрів України потрібно забезпечити виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення 2023 року, опрацьовувати організаційні питання переговорів, а також підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України законопроект про затвердження нової Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС) з урахуванням результатів офіційної оцінки ЄС (скрінінгу) стану імплементації права Європейського Союзу (acquis ЄС) в національне законодавство України. / The President of Ukraine issued [Decree No. 744/2023](#) "**On Certain Measures to Prepare for Negotiations on Ukraine's Accession to the European Union**" dated 8 November 2023, which, inter alia, obliged the Cabinet of Ministers of Ukraine to ensure the implementation of the recommendations of the European Commission set out in the Progress Report on Ukraine in the 2023 Enlargement Package, to work on the organisational issues of the negotiations, and to prepare and submit to the Verkhovna Rada of Ukraine the draft law on the approval of a new National Programme for the Adaptation of Ukrainian Legislation to the EU acquis, taking into account the results of the EU's official assessment (screening) of the state of implementation of the EU acquis into Ukrainian legislation.
- **Верховна Рада України прийняла / Verkhovna Rada of Ukraine adopted:**
 - [Закон](#) про ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, про участь України у програмі Союзу

"Механізм "Сполучення Європи" (21/11/2023). Участь України у Програмі дозволить залучити фінансування ЄС для підтримки розвитку стійких і ефективно взаємопов'язаних транс'європейських мереж у сферах транспорту, енергетики та цифрових послуг / The Law on the Ratification of the Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, on the other hand, on the participation of Ukraine in the Union program "Mechanism for Connecting Europe" (November 21, 2023). Ukraine's participation in the Program will attract EU funding to support development of sustainable and effectively interconnected trans-European networks in the fields of transport, energy and digital services.

- [Закон](#) України "Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів" (21.11.2023). Його метою є підвищення рівня енергетичної безпеки держави та забезпечення безперервного постачання нафти та нафтопродуктів на внутрішній ринок України, у разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів, шляхом імплементації вимог Директиви Ради 2009/119/ЄС, що передбачає рівень мінімальних запасів, що дорівнюють 90 діб середньодобового чистого імпорту або 61 добі середньодобового споживання, в залежності від того, який з показників є вищим. / Law of Ukraine "On Minimum Reserves of Oil and Oil Products" (11/11/2023). Its purpose is to increase the level of energy security of the state and ensure the continuous supply of oil and oil products to the domestic market of Ukraine, in the event of a crisis situation on the oil and oil products market, by implementing the requirements of Council Directive 2009/119/EC, which provides for the minimum level of reserves that equal to 90 days of average daily net import or 61 days of average daily consumption, whichever is higher.

II. RECENT DEVELOPMENTS AND ANALYSES IN EU LAW / ОСТАННІ ЗМІНИ ТА АНАЛІЗ ПРАВА ЄС

This part of the review follows well established [systematization of EU legislation](#), even if not in every reporting period there will be substantial or relevant developments in each chapter

01 GENERAL, FINANCIAL AND INSTITUTIONAL MATTERS / ЗАГАЛЬНІ, ФІНАНСОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ПОЛОЖЕННЯ

- The Impact of Ukrainian Membership on the EU's Institutions and Internal Balance of Power; Steven Blockmans [analytical paper](#), November 2023 / Вплив членства України на інституції ЄС та внутрішніх баланс повноважень, Стівен Блокменс, [аналітичний огляд](#), листопад 2023 (англійською).

02 CUSTOMS UNION AND FREE MOVEMENT OF GOODS / МИТНИЙ СОЮЗ ТА ВІЛЬНИЙ РУХ ТОВАРІВ

-

03 AGRICULTURE / СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

- **Standards for fruit and vegetables.** The European Commission adopted [Implementing Regulation](#) (EU) 2023/2430 of 17.08.2023 laying down rules concerning checks on conformity to marketing standards for the fruit and vegetables sector, certain processed fruit and vegetable products and the bananas sector (date of effect 23/11/2023). Due to the Regulation Member States shall ensure that conformity checks are carried out selectively, based on a risk analysis, and with appropriate frequency, so as to ensure compliance with, and to identify possible fraudulent or deceptive practices in respect of the marketing standards. The Regulation additionally lays down rules on the requirements for notifications of non-conformity following conformity checks. / **Стандарти на овочі та фрукти.** Європейська комісія прийняла [Імплементативний регламент](#) (ЄС) 2023/2430 від 17.08.2023, що встановлює правила щодо перевірки відповідності маркетинговим стандартам для сектору фруктів і овочів, деяких продуктів переробки фруктів і овочів і сектору бананів (набрав чинність 23/11/2023). Відповідно до Регламенту держави-члени повинні забезпечити вибіркове проведення перевірок відповідності на основі аналізу ризиків і з належною частотою, щоб забезпечити дотримання та виявити можливі шахрайські або оманливі дії щодо маркетингових стандартів. Регламент додатково встановлює правила щодо повідомлень про невідповідність після проведення перевірки на відповідність

04 FISHERIES / РИБАЛЬСТВО

-

05 FREEDOM OF MOVEMENT FOR WORKERS AND SOCIAL POLICY / СВОБОДА ПЕРЕСУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ І СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

- **Working time.** The EU Court of Justice ruled that schemes for obtaining increased remuneration when exceeding a certain number of working hours must not place part-time workers at a disadvantage. For instance, the Court holds that such national rules give rise to less favourable treatment of part-time pilots, which is contrary to EU law, unless such treatment is justified on objective grounds. The national courts have to verify this aspect, whilst taking account of the considerations mentioned by the Court in that respect, which has reservations regarding the justifications put forward, inter alia, by the airline. See [Judgment](#) in Case C-660/20 "Lufthansa CityLine" of 19.10.2023 / **Робочий час.** Суд ЄС визначив, що схеми отримання підвищеної винагороди за перевищення певної кількості робочих годин не повинні ставити працівників, які працюють неповний робочий день, у невідгодєне становище. Зокрема, на думку Суду ЄС, такі національні правила призводять до менш сприятливого ставлення до пілотів, які працюють неповний робочий день, що суперечить праву ЄС, якщо таке ставлення не виправдане об'єктивними причинами. Національний суд також повинен перевірити цей аспект, беручи до уваги міркування, наведені Судом ЄС у цьому контексті, який має застереження щодо обґрунтувань, наданих, зокрема, авіакомпанією. Див. [Рішення](#) у справі C-660/20 «Lufthansa

CityLine» від 19.10.2023.

- **Recognition of qualifications.** The European Commission adopted [Recommendation](#) (EU) 2023/2611 of 15.11.2023 on the recognition of qualifications of third-country nationals. This Recommendation sets out guidance on simplifying and expediting the recognition of the skills and qualifications of third-country nationals by Member States with a view to making the Union's labour market more attractive to third-country nationals and to facilitate their integration into the labour market in line with the needs of the Union economy and society. This Recommendation applies to situations in which third-country nationals are in the process of obtaining a visa or work and residence permit in a Member State or are already legally resident in the Union. / **Визнання кваліфікацій.** Європейська Комісія прийняла [Рекомендацію](#) (ЄС) 2023/2611 від 15.11.2023 щодо визнання кваліфікацій громадян третіх країн. Ця Рекомендація містить вказівки щодо спрощення та прискорення визнання навичок і кваліфікацій громадян третіх країн державами-членами, щоб зробити ринок праці Союзу більш привабливим для громадян третіх країн і полегшити їхню інтеграцію на ринок праці відповідно до потреб економіки та суспільства Союзу. Ця Рекомендація стосується ситуацій, коли громадяни третіх країн перебувають у процесі отримання візи чи дозволу на роботу та проживання в державі-члені або вже легально проживають у Союзі.
- **Wearing of religious symbols in the workplace.** The Court of Justice ruled that to put an entirely neutral administrative environment in place, a public administration may prohibit the visible wearing of any sign revealing philosophical or religious beliefs in the workplace. Such a rule is not discriminatory if applied in a general and indiscriminate manner to all of that administration's staff and is limited to what is strictly necessary. National courts must examine whether the measures taken reconcile freedom of religion with the legitimate objectives underlying that prohibition. See [Judgment](#) in Case C-148/22 "Commune d'Ans" of 28.11.2023 / **Носіння релігійних символів на робочому місці.** Суд ЄС постановив, що для створення цілком нейтрального адміністративного середовища державна адміністрація може заборонити носіння на робочому місці будь-яких знаків, що виявляють філософські чи релігійні переконання. Таке правило не є дискримінаційним, якщо воно застосовується в загальному та невибіркового порядку до всього персоналу цієї адміністрації та обмежується лише тим, що є суворо необхідним. Національні суди повинні перевірити, чи вжиті заходи узгоджують свободу релігії з законними цілями, що лежать в основі цієї заборони. Див. [Рішення](#) у справі C-148/22 «Commune d'Ans» від 28.11.2023.
- **Protection of workers.** The European Parliament and the Council adopted [Directive](#) (EU) 2023/2668 of 22.11.2023 amending Directive 2009/148/EC on the protection of workers from the risks related to exposure to asbestos at work. The objective of this Directive is to protect workers against risks to their health and safety arising from or likely to arise from exposure to asbestos at work as well as to prevent of such risks / **Захист працівників.** Європейський парламент і Рада прийняли [Директиву](#) (ЄС) 2023/2668 від 22.11.2023 про внесення змін до

Директиви 2009/148/ЄС про захист працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на роботі. Метою цієї Директиви є захист працівників від ризиків для їхнього здоров'я та безпеки, що виникають або можуть виникнути внаслідок використання азбесту на роботі, а також запобігти таким ризикам.

06 RIGHT OF ESTABLISHMENT AND FREEDOM TO PROVIDE SERVICES / ПРАВО НА ЗАСЛУЖАННЯ ТА СВОБОДА НАДАВАТИ ПОСЛУГИ

•

07 TRANSPORT POLICY / ТРАНСПОРТНА ПОЛІТИКА

- **Insurance against civil liability in respect of vehicles.** The Court of Justice ruled that an electric bicycle is not covered by the obligation to insure motor vehicles because it is not propelled exclusively by mechanical power. It notes, that the Directive 2009/103/EC relating to insurance against civil liability in respect of the use of motor vehicles, and the enforcement of the obligation to insure against such liability does not indicate whether a 'vehicle' must be propelled exclusively by mechanical power. However, it observes that the directive refers to 'motor insurance', an expression which traditionally refers, in everyday language, to insurance against civil liability in respect of the use of devices such as motorcycles, cars and trucks which are propelled exclusively by means of mechanical power. The Court also refers to the objective of the directive, which is to protect victims of road accidents caused by motor vehicles. That objective does not require that electric bicycles be covered by the concept of a 'vehicle', within the meaning of the directive. See [Judgment](#) in Case C-286/22 "KBC Verzekeringen" of 12.10.2023 / **Страховання цивільної відповідальності транспортних засобів.** Суд ЄС постановив, що на електровелосипед не поширюється обов'язок страхувати транспортні засоби, оскільки він не приводиться в рух виключно механічною силою. Він зазначає, що Директива 2009/103/ЄС щодо страхування цивільної відповідальності щодо використання автотранспортних засобів та забезпечення виконання обов'язку страхувати таку відповідальність не вказує на те, чи повинен «транспортний засіб» приводитися в рух виключно механічною потужністю. Однак він зазначає, що в директиві йдеться про «автотранспортне страхування», вираз, який у повсякденній мові традиційно стосується страхування цивільної відповідальності щодо використання таких пристроїв, як мотоцикли, автомобілі та вантажівки, які приводяться в рух виключно за допомогою механічної потужності. Суд також посилається на мету директиви, яка полягає в захисті жертв дорожньо-транспортних пригод, спричинених автотранспортом. Ця мета не вимагає, щоб електричні велосипеди охоплювалися поняттям «транспортний засіб» у значенні директиви. Див. [Рішення](#) у справі C-286/22 "KBC Verzekeringen" від 12.10.2023.
- **Air passengers rights.** The Court of Justice ruled that passengers have the right to compensation even if they did not present themselves for boarding and even if they have been informed at least two weeks before the scheduled time of departure of the flight that they will be denied boarding. It notes that where the air carrier has informed the passenger in advance that it will refuse, against that

passenger's will, to allow him or her to board a flight for which he or she has a confirmed reservation, the requirement for that passenger to present him or herself for check-in is an unnecessary formality. See [Judgment](#) in Case C-238/22 "LATAM Airlines Group" of 26.10.2023 / **Права авіапасажирів.** Суд ЄС постановив, що пасажери мають право на компенсацію, навіть якщо вони не з'явилися на посадку та навіть якщо їх повідомили щонайменше за два тижні до запланованого часу вильоту рейсу, що їм буде відмовлено в посадці. Суд зазначає, що якщо авіаперевізник заздалегідь поінформував пасажирів про те, що рейс, на який він/вона має підтвержене бронювання, буде скасовано, вимога до цього пасажира особисто пройти процедуру реєстрації є непотрібною формальністю. Див. [Рішення](#) у справі C-238/22 «LATAM Airlines Group» від 26.10.2023.

08 COMPETITION POLICY / ПОЛІТИКА У СФЕРІ КОНКУРЕНЦІЇ

- **State aid during the Covid-19 pandemic.** The Court of Justice definitively dismissed the appeals brought by Ryanair concerning the support measures put in place by France and Sweden in the spring of 2020. The Court reaffirmed, in particular, that aid cannot be considered incompatible with the internal market for reasons that are linked solely to whether the aid is selective or distorts or threatens to distort competition. See Judgments in cases [C-209/21 P](#) and [C-210/21 P](#) "Ryanair v Commission" of 23.11.2023 / **Державна допомога під час пандемії Covid-19.** Суд ЄС повністю відмовив у задоволенні апеляції, яка була подана компанією "Ryanair" щодо заходів підтримки, запроваджених Францією та Швецією навесні 2020 року. Суд ЄС підтвердив, зокрема, що допомога не може вважатися несумісною з внутрішнім ринком з причин, які пов'язані виключно з тим, чи є допомога вибірковою чи спотворює чи загрожує спотворити конкуренцію. Див. рішення у справах [C-209/21 P](#) і [C-210/21 P](#) «Ryanair проти Комісії» від 23.11.2023.

09 TAXATION / ОПОДАТКУВАННЯ

-

10 ECONOMIC AND MONETARY POLICY AND FREE MOVEMENT OF CAPITAL / ЕКОНОМІЧНА І МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ТА СВОБОДА РУХУ КАПІТАЛУ

- **Credit agreements for consumers.** The European Parliament and the Council adopted [Directive](#) (EU) 2023/2225 of 18.10.2023 on credit agreements for consumers (CCD II). CCD II replaces the previous Directive (Directive 2008/48/EC or "CCD I") and aims to adapt the consumer credit regime to consider the new forms of credit available online and the new risks associated with them. One of the main aims of CCD II is to achieve greater harmonization regarding consumer credit agreements, through the promotion of a more uniform approach to granting credit to consumers in the various Member States and to ensure an adequate and coherent level of consumer protection throughout the Union. / **Кредитні договори для споживачів.** Європейський парламент і Рада прийняли [Директиву](#) (ЄС) 2023/2225 від 18.10.2023 про кредитні договори для споживачів (CCD II). CCD II замінює попередню Директиву (Директива

2008/48/EC або «CCD I») і спрямована на адаптацію режиму споживчого кредитування з урахуванням нових форм кредитування, доступних онлайн, і нових ризиків, пов'язаних з ними. Однією з головних цілей CCD II є досягнення більшої гармонізації щодо споживчих кредитних договорів шляхом просування єдиного підходу до надання кредитів споживачам у різних державах-членах та забезпечення належного та узгодженого рівня захисту споживачів у всьому Союзі.

- **Financial services contracts concluded at a distance.** The European Parliament and the Council adopted [Directive](#) (EU) 2023/2673 of 22.11.2023 amending Directive 2011/83/EU as regards financial services contracts concluded at a distance and repealing Directive 2002/65/EC. This Directive modernises the Consumer Rights Directive (CRD), incorporating into it relevant articles from Directive 2002/65/EC which is otherwise repealed. It extends certain rules of the CRD to consumer financial services concluded at a distance and it introduces new provisions to ensure online fairness when consumers conclude financial services online. / **Договори про фінансові послуги, укладені дистанційно.** Європейський Парламент і Рада прийняли [Директиву](#) (ЄС) 2023/2673 від 22.11.2023 про внесення змін до Директиви 2011/83/ЄС щодо контрактів на надання фінансових послуг, укладених дистанційно, та про скасування Директиви 2002/65/ЄС. Ця Директива модернізує Директиву про права споживачів, включивши до неї відповідні статті з Директиви 2002/65/ЄС, яка також скасовується. Вказана Директива поширює певні правила Директиви про права споживачів на фінансові послуги для споживачів, надані дистанційно, і вводить нові положення для забезпечення прозорості, коли споживачі здійснюють фінансові послуги онлайн.
- **Movement of capital between Member States and third countries.** The case concerns taxation of German citizen's inheritance of residential property in Canada. The Court of Justice has established the existence of a restriction on the free movement of capital, foreseen in Article 63 to 65 TFEU, due the German legislation differentiating the calculation of taxation of inherited immovable property for residential purposes depending on its location. In particular, if the property is located in the national territory, in another Member State or in a non-Member State which is party to the EEA Agreement, the taxable amount is calculated from 90% of its market value, while the full market price shall be the basis for taxation if the property is located in a non-Member State which is not party to the EEA Agreement. The Court of Justice has also examined whether there is a justification for the restriction on the free movement of capital under Article 65 TFEU. In particular, the judgment specifies that the public housing policy of a Member State cannot be justified as an overriding reason in the public interest, as a national measure in question does not focuses on particular areas where the shortage of housing is acute, like in large German cities, but applies generally, from the most basic to the most luxurious property depending only on its location in the above mentioned countries, which is not consistent with the purpose of affordable housing policy. (See Judgement in Case [C-670/21](#) *BA v Finanzamt X*) / **Рух капіталу між державами-членами та третіми країнами.** Справа стосується оподаткування спадку громадянина Німеччини, а саме житлової нерухомості

в Канаді. Суд ЄС встановив наявність обмеження вільного руху капіталу, передбаченого статтями 63-65 Договору про заснування Європейського Союзу (ДФЄС), у зв'язку з тим, що законодавство Німеччини диференціює розрахунок оподаткування успадкованого нерухомого майна житлового призначення залежно від його місцезнаходження. Зокрема, якщо майно знаходиться на національній території, в іншій державі-члені ЄС або в державі, яка є стороною Угоди про Європейський економічний простір, оподатковувана сума розраховується з 90% його ринкової вартості, тоді як повна ринкова вартість є базою для оподаткування, якщо майно знаходиться в державі, яка не є стороною Угоди про Європейський економічний простір. Суд ЄС також дослідив, чи є таке обмеження на вільний рух капіталу виправданим відповідно до статті 65 ДФЄС. Зокрема, в рішенні зазначено, що державна житлова політика держави-члена не може бути використана як переважаюча причина публічного інтересу, оскільки таке національне законодавство не зосереджується на конкретних районах, де гостро відчувається нестача житла, як у великих містах Німеччини, а застосовується узагальнено, від найдешевшої до найдорожчої нерухомості, та залежить лише від її місцезнаходження у вищезгаданих країнах, що не відповідає меті політики доступного житла (Рішення у справі [C-670/21 BA v Finanzamt X](#)).

11. EXTERNAL RELATIONS / ЗОВНІШНІ ВІДНОСИНИ

- **EU Enlargement Package 2023.** The European Commission presented 2023 [Communication](#) on EU Enlargement Policy (08.11.2023), which assesses the progress of EU candidate countries on their path to membership. Alongside Albania, Bosnia and Herzegovina, Kosovo, Montenegro, North Macedonia, Serbia, and Türkiye, for the first time, the package also covers two new EU candidate countries, Ukraine and Moldova, as well as potential candidate Georgia. The European Commission proposes the opening of accession negotiations with Ukraine, Moldova and Bosnia-Herzegovina, alongside candidate status for Georgia. / **Пакет щодо розширення 2023.** Європейська Комісія представила [Повідомлення](#) про політику розширення ЄС 2023 року (08.11.2023), в якому оцінюється прогрес країн-кандидатів на вступ до ЄС. Окрім Албанії, Боснії та Герцеговини, Косово, Чорногорії, Північної Македонії, Сербії та Туреччини, вперше пакет також охоплює дві нові країни-кандидати на вступ до ЄС, Україну та Молдову, а також державу-завницю - Грузію. Європейська Комісія пропонує розпочати переговори про вступ з Україною, Молдовою та Боснією та Герцеговиною, а також надати статус держави-кандидата для Грузії.
 - **The 2023 Enlargement Package.** Major political proposals and glimmers of a staged accession approach, [analytical report](#) by Michael Emerson, Steven Blockmans (22/11/2023) / **Пакет розширення 2023 року.** Основні політичні пропозиції та пробіски поетапного підходу до вступу, [аналітичний звіт](#) (англійською) Майкла Емерсона, Стівена Блокманса (22/11/2023)

12. ENERGY / ЕНЕРГЕТИКА

- **Renewable Energy.** The EU Council and the European Parliament approved

(18/10/2023) the new Renewables Energy Directive ([Directive 2023/2413](#) amending Directive (EU) 2018/2001, Regulation (EU) 2018/1999 and Directive 98/70/EC as regards the promotion of energy from renewable sources, and repealing Council Directive (EU) 2015/652). It is aimed at raising the share of renewable energy in the EU's overall energy consumption to 42.5% by 2030 with an additional 2.5% indicative top up to allow the target of 45%. Each member state will contribute to this common target. All member states will contribute to achieving more ambitious sector-specific targets in transport, industry, buildings and district heating and cooling. The purpose of the sub-targets is to speed up the integration of renewables in sectors where incorporation has been slower. /

Відновлювальна енергія. Європейський Парламент і Рада прийняли (18/10/2023) нову Директиву про відновлювані джерела енергії ([Директива 2023/2413](#) про внесення змін до Директиви (ЄС) 2018/2001, Регламенту (ЄС) 2018/1999 та Директиви 98/70/ЄС щодо сприяння використанню енергії з відновлюваних джерел, а також скасування Директиви Ради (ЄС) 2015/652). Вона передбачає підвищення частки відновлюваної енергії в загальному енергоспоживанні ЄС до 42,5% до 2030 року з додатковим індикативним збільшенням на 2,5%, щоб досягти мети в 45%. Кожна держава-член зробить свій внесок у досягнення цієї спільної мети. Усі країни-члени сприятимуть досягненню більш амбітних галузевих цілей у транспорті, промисловості, будівництві та централізованому опаленні та охолодженні. Метою додаткових цілей є прискорення інтеграції відновлюваних джерел енергії в секторах, де впровадження було більш повільним.

- **European Wind Power Action Plan.** The European Commission presented (24/10/2023) a [European Wind Power Action Plan](#) to ensure that the clean energy transition goes hand-in-hand with industrial competitiveness and that wind power continues to be a European success action. It is expected that the Action Plan will help to maintain a healthy and competitive wind energy supply chain, with a clear and secure pipeline of projects, attracting the necessary financing and competing on a level playing field globally. It is accompanied by a [Communication on delivering on the EU's offshore energy ambition](#), including wind power, following up on the EU Offshore Renewable Energy Strategy 2020. / **Європейський план дій у сфері вітроенергетики.** Європейська комісія представила (24/10/2023) [Європейський план дій у сфері вітроенергетики](#), щоб гарантувати, що перехід до чистої енергії відбувався поряд із промисловою конкурентоспроможністю та щоб вітрова енергетика й надалі залишалася успішною європейською діяльністю. Очікується, що План дій допоможе підтримувати здоровий і конкурентоспроможний ланцюжок постачання вітрової енергії з чітким і безпечним потоком проектів, залученням необхідного фінансування та конкуренцією на рівних умовах у всьому світі. Він супроводжується [Повідомленням про реалізацію намірів ЄС щодо офшорної енергетики](#), включно з вітровою енергетикою, у рамках Стратегії ЄС щодо офшорної відновлюваної енергії 2020 року.
- **State of the Energy Union Report 2023.** The European Commission presented the State of the Energy Union [Report](#) 2023 of 24/10/2023 (pursuant to Regulation (EU) 2018/1999 on the Governance of the Energy Union and Climate Action). The

report is structured in three parts. The first part describes how the high climate and environmental ambitions under the European Green Deal provided the basis for the EU's crisis response strategy and a strategy for growth and competitiveness. The second part analyses the state of play in the implementation of the Energy Union in all its five dimensions based on the Commission's assessment of Member State progress reports on their national energy and climate plans. The last part points to future challenges for the EU energy system and energy policy. / **Звіт про стан Енергетичного союзу за 2023 рік.** Європейська комісія представила [Звіт](#) про стан Енергетичного союзу за 2023 рік від 24.10.2023 (відповідно до Регламенту (ЄС) 2018/1999 про управління Енергетичним союзом і кліматичні дії). Звіт структуровано у три частини. У першій частині описується, як високі кліматичні та екологічні плани в рамках Європейської зеленої угоди стали основою для стратегії реагування на кризу ЄС і стратегії зростання та конкурентоспроможності. У другій частині аналізується поточний стан впровадження Енергетичного союзу в усіх його п'яти вимірах на основі оцінки Комісією звітів про прогрес держав-членів щодо їхніх національних енергетичних і кліматичних планів. Остання частина вказує на майбутні виклики для енергетичної системи та енергетичної політики ЄС.

- **Energy labelling.** The European Commission adopted [Delegated Regulation](#) (EU) 2023/2534 of 13.07.2023 supplementing Regulation (EU) 2017/1369 of the European Parliament and of the Council with regard to energy labelling of household tumble dryers and repealing Commission Delegated Regulation (EU) No 392/2012 (published 22.11.2023). This Regulation lays down requirements for the labelling of electric mains-operated and gas-fired household tumble dryers and the provision of supplementary information regarding such household tumble dryers. It also applies to built-in household tumble dryers, multi-drum household tumble dryers and electric-mains operated household tumble dryers that can also be powered by batteries. / **Енергетичне маркування.** Європейська Комісія ухвалила [Делегований Регламент](#) (ЄС) 2023/2534 від 13.07.2023, що доповнює Регламент (ЄС) 2017/1369 Європейського Парламенту та Ради щодо енергетичного маркування побутових сушильних машин і скасовує Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 392/2012 (опубліковано 22.11.2023). Цей Регламент встановлює вимоги до маркування побутових сушильних машин, що працюють від електричної мережі та газу, а також надання додаткової інформації щодо таких побутових сушильних машин. Це також стосується вбудованих побутових сушильних машин, багатобарабаних побутових сушильних машин і побутових сушильних машин, що працюють від електричної мережі, які також можуть працювати від батарей.

13. INDUSTRIAL POLICY AND INTERNAL MARKET / ПРОМИСЛОВА ПОЛІТИКА ТА ВНУТРІШНІЙ РИНОК

- **Penalty for trade mark infringement.** The EU Court of Justice recalled that trade mark infringement may be categorised by national law both as an administrative offence and as a criminal offence. The Court found that a national provision which, where a trade mark is infringed repeatedly or with significant harmful effects, provides for a custodial sentence of a minimum of five years is contrary to EU law.

In the absence of EU legislation, the Member States have the power to determine the nature and level of the applicable penalties. Nevertheless, those punitive measures must be proportionate. Making provision for a custodial sentence of a minimum of five years for all cases of unauthorised use of a trade mark in the course of trade does not satisfy that requirement. See [Judgment](#) of the Court in Case C-655/21 "G. ST. T." of 19.10.2023 / **Покарання за порушення прав на торговельну марку.** Суд ЄС нагадав, що порушення прав на торговельну марку може кваліфікуватися національним законодавством як адміністративне, так і як кримінальне правопорушення. Суд визнав, що національне законодавство, яке передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком не менше п'яти років за повторювані правопорушення або якщо правопорушення призводять до значних шкідливих наслідків, не відповідають праву ЄС. За відсутності відповідних положень у праві ЄС держави-члени мають повноваження самостійно визначати характер і рівень застосовуваних санкцій. Проте ці покарання мають бути пропорційними. Передбачене покарання у вигляді позбавлення волі строком не менше п'яти років для всіх випадків несанкціонованого використання торгової марки не відповідає цій вимозі. Див. [Рішення](#) у справі C-655/21 "G. ST. T." від 19.10.2023.

- **The Craft and Industrial Geographical Indication (CIGI) Regulation** has entered into force on November 16, 2023. The CIGI Regulation establishes EU-wide protection for industrial and craft products that rely on the authenticity deriving from their origin regions, which was previously available only for consumable products. Names of craft and industrial products (Limoges porcelain, Madeira embroidery etc.) that meet the necessary requirements for CIGI protection will be safeguarded at the EU level through a single registration that covers the entire EU territory. The registration will be done in two phases: at the national level and then at the European Union Intellectual Property Office (EUIPO), unless the Member State opts for the direct application procedure at the EUIPO. The producers of protected products are entitled to label them by a special logo. The CIGI Regulation outlines the requirements for quality control and enforcement by public authorities. / **Регламент** про крафтові та промислові географічні зазначення (CIGI) набув чинності 16 листопада 2023 року. Регламент CIGI встановлює загальноєвропейський захист для промислових та крафтових продуктів, які покладаються на автентичність, що впливає з регіонів їхнього походження, що раніше було доступно лише для споживчих товарів. Назви ремісничих та промислових виробів (ліможська порцеляна, мадейська вишивка тощо), які відповідають необхідним вимогам для захисту CIGI, будуть захищені на рівні ЄС за допомогою єдиної реєстрації, що охоплює всю територію ЄС. Реєстрація відбуватиметься у два етапи: на національному рівні, а потім в Відомстві інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO), якщо тільки держава-член не обере пряму процедуру подання заявки до EUIPO. Виробники захищених продуктів мають право маркувати їх спеціальним логотипом. Регламент CIGI визначає вимоги до контролю якості та правозастосування з боку державних органів.

14. REGIONAL POLICY AND COORDINATION OF STRUCTURAL INSTRUMENTS / РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА КООРДИНАЦІЯ СТРУКТУРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

•

15. ENVIRONMENT, CONSUMERS AND HEALTH PROTECTION / ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ, ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ТА ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

- **Withdrawal from the initially free subscription.** On 5 October 2023 the Court of Justice has issued a preliminary ruling in a case concerning the consumers' right to withdraw from the subscription concluded via a distant contract with an operator of the online learning platform. While interpreting *Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on consumer rights* the Court of Justice has stipulated that "the consumer's right to withdraw from a distance contract is guaranteed *only once* in respect of a contract for the performance of services which provides for an initial free period for the consumer after which – unless the consumer terminates or withdraws from that contract during that period – payment is required for a period that is automatically extended – unless that contract is terminated – for a fixed term, provided that, when concluding that contract, the consumer has been informed in a clear, comprehensible and explicit manner by that trader that, after that initial free period, payment will be required for that performance of services" (see [Case C-565/22 Sofatutor](#)). / **Відмова від початково безкоштовної підписки.** 5 жовтня 2023 року Суд ЄС виніс попереднє рішення у справі щодо права споживачів відмовитися від підписки, укладеної за допомогою дистанційного договору з оператором платформи онлайн-навчання. При тлумаченні Директиви 2011/83/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25 жовтня 2011 року про права споживачів Суд ЄС встановив, що "право споживача на відмову від дистанційного договору гарантується лише один раз щодо договору про надання послуг, який передбачає початковий безкоштовний період для споживача, після якого - якщо споживач не припиняє або не відмовляється від цього договору протягом цього періоду - вимагається оплата за період, який автоматично продовжується - якщо цей договір не розривається - на фіксований термін, за умови, що під час укладення цього договору споживач був поінформований цим торговцем у чіткий, зрозумілий і виразний спосіб про те, що після цього початкового безкоштовного періоду за надання послуг потрібно буде платити" (див. справу [C-565/22 Sofatutor](#)).
- **Forest Monitoring Law Proposal.** On 22d of November the Commission has published [the proposal of Regulation](#) on a monitoring framework for European forests, which is aimed at filling in gaps in the information on European forests and creating of a comprehensive forest knowledge base. In particular, the proposal foresees collection and sharing of timely and comparable forest data obtained through a combination of Earth Observation technology and ground measurements. Creation of a comprehensive monitoring system will address such inconsistencies as incomplete data and diverging approaches in of forests monitoring in the national systems of Member States. / **Проект Регламенту про моніторинг лісів.** 22 листопада Європейська Комісія опублікувала [проект](#)

[Регламенту](#) про рамковий механізм моніторингу європейських лісів, який має на меті заповнити прогалини в інформації про європейські ліси та створити всеосяжну базу знань про них. Зокрема, проект передбачає збір та обмін своєчасними та співставними даними про ліси, отриманими за допомогою поєднання технології Спостереження за Землею та наземних вимірювань. Створення комплексної системи моніторингу дозволить усунути такі наявні прогалини, як неповнота даних та розбіжності у підходах до збору даних національних систем держав-членів.

- **Consumers credit contracts.** A preliminary ruling, issued on 23d November 2023, concerns three Polish citizens who concluded the consumer credit agreements, where in addition to repayment of borrowed sums and interest, they were required to pay very high additional costs and commission fees. The Court of Justice has interpreted Art 3(1) of Council Directive 93/13/EEC of 5 April 1993 on unfair terms in consumer contracts (Unfair Terms in Consumer Contracts Directive), deciding that a term that provides for the payment by the consumer of charges or a commission fee in an amount that is manifestly disproportionate to the service provided in exchange may be held as unfair. The Court of Justice has also adjudicated on whether the contract may remain valid if its provisions regarding repayments of loan at home to an agent are declared as null and non-enforceable. For that purpose the Court of Justice has interpreted Art. 6(1) of Unfair Terms in Consumer Contracts Directive as not precluding declaring a loan agreement concluded between a seller or supplier and a consumer as null and void where it is found that only the term of that agreement setting out the specific arrangements for payment of the sums due by periodic installments is unfair and such agreement cannot continue in existence without that term, unless it is separable from other provisions and its removal may restore the real balance between the parties. (See Case [C-321/22](#) Provident Polska). / **Договори споживчого кредиту.** Попереднє рішення, винесене 23 листопада 2023 року, стосується трьох громадян Польщі, які уклали договори споживчого кредиту, де, окрім повернення позичених сум та відсотків, вони повинні були сплатити дуже високі додаткові витрати та комісійні збори. Суд ЄС протлумачив ст. 3(1) Директиви Ради 93/13/ЄЕС від 5 квітня 1993 року про несправедливі умови в споживчих договорах (Директива про несправедливі умови в споживчих договорах), вирішивши, що умова, яка передбачає сплату споживачем витрат або комісійної винагороди в розмірі, явно непропорційному послугі, що надається в обмін на неї, може вважатися несправедливою. Суд ЄС також вирішив, чи може договір залишатися дійсним, якщо його положення про погашення агенту кредиту споживачем вдома визнано недійсним і таким, що не підлягає примусовому виконанню. З цією метою Суд Справедливості витлумачив ст. 6(1) Директиви про несправедливі умови в споживчих договорах як таку, що не перешкоджає визнанню недійсним кредитного договору, укладеного між продавцем або постачальником і споживачем, якщо буде встановлено, що несправедливою є лише одна умова цього договору, яка встановлює конкретні домовленості про виплату належних сум періодичними платежами, і якщо договір не може продовжувати існувати без цієї умови, за винятком випадку коли така умова може бути відокремлена від

інших положень договору і її вилучення може відновити реальний баланс між сторонами (Див. рішення у справі [C-321/22](#) Provident Polska).

16. SCIENCE, INFORMATION, EDUCATION AND CULTURE / НАУКА, ІНФОРМАЦІЙНІ ВІДНОСИНИ, ОСВІТА І КУЛЬТУРА

•

17. LAW RELATING TO UNDERTAKINGS / ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ПІДПРИЄМСТВА

- **Availability of the vehicle identification numbers to independent operators.** In its judgment dated November 9, 2023 concerning *Regulation (EU) 2018/858 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 on the approval and market surveillance of motor vehicles and their trailers, and of systems, components and separate technical units intended for such vehicles*, the EU Court of Justice stipulated that the car manufacturers are required to provide access to all vehicle repair and maintenance information to independent operators, including repairers, spare parts distributors and publishers of technical information. The Court also identified that car manufacturers are required to set up a database, which must cover information on parts that can be replaced by spare parts. The vehicle identification numbers shall be a part of such database, which is not against the General Data Protection Regulation (See [Case C-319/22](#) *Gesamtverband Autoteile-Handel eV v Scania CV AB*). / **Доступність ідентифікаційних номерів транспортних засобів для незалежних операторів.** У своєму рішенні від 9 листопада 2023 року, що стосувалося Регламенту (ЄС) 2018/858 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2018 року про затвердження та ринковий нагляд за автотранспортними засобами та їхніми причепами, а також системами, компонентами та окремими технічними вузлами, призначеними для таких транспортних засобів, Суд ЄС визначив, що автовиробники зобов'язані надавати доступ до всієї інформації про ремонт і технічне обслуговування транспортних засобів незалежним операторам, у тому числі ремонтникам, дистриб'юторам запасних частин та видавцям такої технічної інформації. Суд також визначив, що автовиробники зобов'язані створити базу даних, яка повинна містити інформацію про деталі, які можуть бути замінені запасними частинами. Ідентифікаційні номери транспортних засобів повинні бути частиною такої бази даних, що не суперечить Загальному регламенту про захист даних (див. рішення у справі [C-319/22](#) *Gesamtverband Autoteile-Handel eV v Scania CV AB*).

18. COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY / СПІЛЬНА ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА І ПОЛІТИКА БЕЗПЕКИ

- **EU sanctions against Russia.** The EU General Court confirmed that the funds of Mr Dmitry Mazepin, a Russian businessperson who owns "Uralchem", must remain frozen. The EU Council provided a proper statement of reasons for its decision. The Council has adduced a set of sufficiently specific, precise and consistent indicia capable of demonstrating that Mr Mazepin is a leading businessperson involved in a sector providing a substantial source of revenue to the Russian Government. Consequently, the sanctions imposed on Mr Mazepin are such as to increase the

costs of Russia's actions in Ukraine. They therefore respond to the Council's desire to exert pressure on the Russian authorities to put an end to their actions and policies destabilising Ukraine. See [Judgment](#) in Case T-282/22 "Mazepin v Council" of 08.11.2023 / **Санкції ЄС проти Росії**. Загальний Суд підтвердив, що кошти пана Дмитра Мазепіна, російського бізнесмена, який володіє «Уралхімом», повинні залишатися замороженими. Рада ЄС належним чином обґрунтувала своє рішення. Пан Мазепін мав доступ до доказів у справі щодо нього, що дозволило йому легко зрозуміти висунуті проти нього звинувачення та захистити себе. Рада ЄС надала вичерпні достатньо конкретні, точні і послідовні докази, які підтверджують, що пан Мазепін є провідним бізнесменом, залученим у сектор, який є значним джерелом доходу для російського уряду. Отже, санкції, накладені на пана Мазепіна, є такими, що посилюють дії Росії проти України. Таким чином, обмежувальні заходи, запроваджені Радою ЄС, зумовлені необхідністю чинити тиск на російську владу та спрямовані на припинення політики, яка дестабілізує ситуацію в Україні. Див. [Рішення](#) у справі T-282/22 «Мазепін проти Ради» від 08.11.2023.

- The EU Military Assistance Mission for Ukraine - A peace actor who teaches to fight, Sascha Ostanina, Delors Centre, a [policy brief](#) of 01.11.2023 / Місія Військової Допомоги ЄС Україні - Миротворець, який вчить воювати, Саша Останіна, [аналітична записка](#) від 01.11.2023.

19. AREA OF FREEDOM, SECURITY AND JUSTICE / ПРОСТІР СВОБОДИ, БЕЗПЕКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

- **Visa suspension mechanism.** The European Commission issued [Sixth Report](#) on the Visa Suspension Mechanism (18/10/2023). The Commission reports on results of its monitoring of the EU visa-free regime with Albania, Bosnia and Herzegovina, Montenegro, North Macedonia, and Serbia as well as Georgia, Moldova and Ukraine. For the countries that became visa-free less than 7 years ago (Georgia and Ukraine), the report also provides a more detailed assessment of other actions taken to ensure the continuous fulfilment of the benchmarks. The report also covers, for the first time, other geographical areas beyond the EU neighbourhood, focusing on visa-free countries that operate investor citizenship schemes: Vanuatu and Eastern Caribbean states. / **Механізм призупинення дії безвізового режиму.** Європейська Комісія оприлюднила [Шостий звіт](#) про механізм призупинення дії безвізового режиму (18.10.2023). Комісія звітує про результати моніторингу безвізового режиму ЄС з Албанією, Боснією та Герцеговиною, Чорногорією, Північною Македонією та Сербією, а також Грузією, Молдовою та Україною. Для країн, які стали безвізовими менш ніж 7 років тому (Грузія та Україна), звіт також містить більш детальну оцінку інших заходів, вжитих для забезпечення постійного виконання контрольних показників. Звіт також вперше охоплює інші географічні території за межами сусідів ЄС, зосереджуючись на безвізових країнах, які діють за схемами громадянства інвесторів: Вануату та східно-карибські держави.
- **Temporary Protection of persons fleeing from Ukraine.** The EU Council adopted [Implementing Decision](#) (EU) 2023/2409 of 19.10.2023 extending temporary

protection as introduced by Implementing Decision (EU) 2022/382. The temporary protection given to persons displaced from Ukraine referred to in Article 2 of Implementing Decision (EU) 2022/382 is extended for a period of one year until 04.03.2025. / **Тимчасовий захист осіб, які втікають з України.** Рада ЄС прийняла [Імплементативне рішення](#) (ЄС) 2023/2409 від 19.10.2023 про розширення тимчасового захисту, запровадженого Імплементативним рішенням (ЄС) 2022/382. Тимчасовий захист, який надається особам, переміщеним з України, зазначеним у статті 2 Виконавчого рішення (ЄС) 2022/382, продовжується на один рік до 04.03.2025.

- **Crossborder combating illegal content on the Internet.** The Court of Justice ruled that a Member State may not subject a communication platform provider established in another Member State to general and abstract obligations. Such a national approach is contrary to EU law, which ensures the free movement of information society services through the principle of control in the Member State of origin of the service concerned. See [Judgment](#) in Case C-376/22 "Google Ireland and Others" of 09.11.2023 / **Транскордонна боротьба з незаконним контентом в Інтернеті.** Суд ЄС постановив, що держава-член не може накладати на постачальника комунікаційної платформи, заснованого в іншій державі-члені, загальні та абстрактні зобов'язання. Такий національний підхід суперечить праву ЄС, яке передбачає вільний рух послуг інформаційного суспільства через принцип контролю в державі-члені походження відповідної послуги. Див. [Рішення](#) у справі C-376/22 «Google Ireland та інші» від 09.11.2023.
- **Firearms Directive.** The EU Court of Justice ruled that Sweden is ordered to pay € 8 500 000 for late transposition of the Council Directive 91/447/EEC of 18.06.1991 on control of the acquisition and possession of weapons as amended by Directive (EU) 2017/853 (amended Firearms Directive). As for the imposition of a lump sum for late transposition of the directive, the Court finds that that failure is undoubtedly serious. This is all the more so since the amended directive introduces stricter rules for the most dangerous semi-automatic or converted firearms and governs the rights and obligations of brokers and dealers in relation to transactions involving suspicious ammunition. Furthermore, the seriousness of the failure is increased by its potential impact on the objectives of public security and protection against cross-border crime. See [press-release](#) of Judgment in Case C-353/22 "Commission v Sweden" of 09.11.2023 / **Директива про вогнепальну зброю.** Суд ЄС постановив, що Швеція зобов'язана виплатити 8 500 000 євро за несвоєчасну транспозицію Директиви Ради 91/447/ЄЕС від 18.06.1991 щодо контролю за придбанням та володінням зброєю зі змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2017/853 (змінена Директива про вогнепальну зброю). Що стосується стягнення одноразової суми за несвоєчасну транспозицію директиви, Суд вважає, що це порушення, безсумнівно, є серйозним. Змінена директива вводить суворіші правила для найнебезпечнішої напівавтоматичної або переробленої вогнепальної зброї та регулює права та обов'язки брокерів і дилерів щодо операцій із підозрілими боєприпасами. Крім того, серйозність порушення посилюється його потенційним впливом на цілі громадської безпеки та захист від транскордонної злочинності. Див.

[прес-реліз](#) Рішення у справі C-353/22 «Комісія проти Швеції» від 09.11.2023.

20. PEOPLE'S EUROPE / ЄВРОПА ДЛЯ ЛЮДЕЙ

-

The content of this Review does not reflect the official position of the European Union. Responsibility for the information and views expressed in the Review lies entirely with the authors.